

Química I**2013/2014**

Codi: 103264

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501925 Ciència i Tecnologia dels Aliments	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Albert Virgili Moya

Correu electrònic: Albert.Virgili@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Tot i que no hi ha pre-requisits oficials, és convenient que l'estudiant repassi:

- Els coneixements bàsics de nomenclatura de química orgànica, així com d'enllaços químics vistos al batxillerat.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs, de formació bàsica en els fonaments de la química orgànica, tant des del punt de vista estructural com de reactivitat química. Els coneixements adquirits haurien de permetre l'alumne que superi l'assignatura comprendre els conceptes de isomeria relatiu als compostos orgànics, així com interpretar químicament la major part dels processos bioquímics que es veuran posteriorment a altres assignatures de la titulació.

Més concretament, els objectius de l'assignatura són:

- 1) Assolir coneixement i comprensió dels conceptes bàsics de les diverses teories d'enllaç aplicables als compostos orgànics.
- 2) Poder descriure i comprendre els diferents tipus d'isomeria dels compostos orgànics.
- 3) Poder identificar i descriure els mecanismes de reacció de les principals reaccions orgàniques, així com els diversos factors que les afecten.

Competències

Ciència i Tecnologia dels Aliments

- Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions en l'àmbit professional.
- Aplicar el mètode científic a la resolució de problemes.
- Aplicar els coneixements de les ciències bàsiques en la ciència i la tecnologia dels aliments.
- Demostrar que es coneixen les propietats físiques, químiques, bioquímiques i biològiques de les matèries primeres i dels aliments.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions en l'àmbit professional.
2. Anomenar i formular els compostos químics orgànics i inorgànics.
3. Aplicar el mètode científic a la resolució de problemes.
4. Descriure els diferents tipus d'isomeria en compostos orgànics.
5. Descriure els mecanismes de les principals reaccions orgàniques, així com els diversos factors que els

- afecten.
6. Descriure l'estructura de l'àtom.
 7. Diferenciar entre els diferents tipus d'enllaç químic i d'interaccions intermoleculares.
 8. Identificar els grups funcionals dels principals productes naturals orgànics i les seves reaccions més importants.
 9. Identificar la reactivitat bàsica associada als diversos grups funcionals orgànics.

Continguts

- Enllaç químic (1 ECTS). Estructura electrònica de l'àtom. Estructures de Lewis i formes ressonants. Orbitals atòmics, orbitals híbrids i orbitals moleculars. Introducció als diferents tipus d'enllaç. Enllaços de carboni senzills i múltiples. Estats d'agregació de la matèria. Diagrames de fases.

- Introducció als compostos orgànics (1 ECTS) Estructures i fórmules de les molècules orgàniques. Nomenclatura. Isomeria estructural o constitucional. Nucleòfils i electròfils. Estat d'oxidació i grau d'oxidació. Classificació dels compostos orgànics segons el seu grau d'oxidació i els seus grups funcionals. Estabilitat cinètica i termodinàmica de les molècules orgàniques. Acidesa i basicitat dels compostos orgànics.

- Anàlisi conformacional i estereoquímica (1 ECTS). Estereoquímica dinàmica: Isomeria conformacional en alcans lineals. Projeccions de Newman.

Isomeria conformacional dels cicloalcans. Estereoquímica estàtica: Quiralitat. Àtoms de carboni quirals: centres estereogènics. Isomeria configuracional: enantiòmers i diastereòmers. La nomenclatura R/S per descriure els centres estereogènics. Isomeria cis-trans o Z-E. Activitat òptica. Projeccions de Fisher.

- Hidrocarburs: alcans, alquens i compostos aromàtics (0.5 ECTS). Reaccions d'halogenació d'alcans. Reaccions d'addició a alquens. Criteris d'aromaticitat i exemples.

- Compostos orgànics de grau d'oxidació 1: halurs d'aquil, alcohols, èters, tiols i amines (0.5 ECTS). Reaccions de substitució nucleòfila: SN1 i SN2. Reaccions d'eliminació: E1 i E2. Reactivitat dels alcohols: reaccions de deshidratació i d'oxidació. Fenols. Amines: reactivitat i síntesi, exemples amb bioactivitat.

- Compostos orgànics de grau d'oxidació 2: aldehids i cetones (1 ECTS). Estructura i reactivitat general. Reaccions d'addició nucleòfila. Acetals i hemiacetals. Formes cíclics dels carbohidrats. Condensació aldòlica. Quinones.

- Compostos orgànics de grau d'oxidació 3 i 4: àcids carboxílics i derivats, urea i derivats (1 ECTS). Exemples d'àcids i èsters. Reaccions d'interconversió entre àcids i èsters. Amides. Aminoàcids, pèptids i proteïnes. Urea i derivats: carbamats.

Metodologia

El desenvolupament del curs, en lo que fa referència a metodologia docent i activitats formatives, es basa en les següents activitats:

- Classes magistrals, on l'alumne per un costat adquireix els coneixements teòrics propis de l'assignatura i per l'altre, assisteix i participa a la resolució de problemes relacionats.
- Seminaris, que són sessions amb un nombre reduït d'alumnes que han de servir tant per resoldre dubtes com per aprofundir en determinats conceptes claus i en la seva aplicació en cassos pràctics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides			
Classes magistrals (teòriques i de resolució de problemes)	34	1,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Seminaris	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories en grup	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi i resolució de problemes	90	3,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

L'avaluació dels coneixements científico-tècnics de la matèria assolits per l'alumne, es fa individualment, de manera continuada i mitjançant proves escrites consistents en:

- 2 exàmens parcials amb una incidència en la nota final del 50% cadascú. Nota mínima necessària per fer mitjana: 4,0. Nota mínima necessària per superar l'assignatura: 5,0.
- Per als alumnes que no hagin superat el conjunt de l'assignatura: recuperació d'un o tots dos parcials.

* Un alumne rep la qualificació de no-presentat si i només si no s'ha presentat a cap dels exàmens parcials de què consta el procés d'avaluació continuat de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Primer parcial	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Segon parcial	50%	3	0,12	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

- W.G. Solomons. Organic Chemistry (7^a Ed.), John Wiley and Sons, New York, 2003.
- Y. Bruice. Organic Chemistry (3^a Ed) Prentice-Hall International, 2001.
- P.C. Vollhardt; N.E. Schore Química Orgánica. Estructura y Función (3^a Ed)., Omega, 2000.
- H. Schmid. Química Biológica. Las bases químicas de la vida. Ed. Interamericana. 1986.
- W. R. Peterson. Formulación y nomenclatura en Química Orgánica, EUNIBAR, 1987.

En general, qualsevol llibre de introducció a la química orgànica.